

عنوان : تاثیر ناتوانی، خستگی و نحوه خواب بر کیفیت زندگی بیماران مبتلا به MS
نویسندها: زهرا قصاب - هاجر اعتباریان (دانشجویان پرستاری)

استاد راهنما: دکتر شایگان نژاد (متخصص مغز و اعصاب) - فربنا باجول (مربي باليني دانشکده پرستاري و مامايان واحد خوارزمي)

مقدمه:

MS یکی از متداول ترین عوامل ناتوانی عصب شناختی در جوانان در کشورهای متعدد به شمار می آید. MS بر کیفیت زندگی بیماران تاثیر بسزایی دارد، تاثیر روان شناختی عمده تابا شدت ناتوانی همراه می باشد. MS یا اسکلروز چند گانه بیماری است که دمیلینه شدن پیشرونده CNS به واسطه عملکرد سیستم ایمنی مشخص می گردد. از بین رفت میلین انتقال ایمپالس ها را در طول عصب چهار اختلال می نماید. MS عمدتا در بزرگسالان جوان ما بین سالین ۴۰-۲۰ سال بروز کرده و زنان را بیش از مردان مبتلا می سازد. عوامل ایمنی‌نژادی، ویروس ها، ژنتیک و عوامل محیطی در ایجاد MS دخیل هستند. در MS سلولهای T حساس شده و در CNS باقی میمانند و به ارتضاح عوامل دیگری که موجب از بین رفتن سیستم ایمنی می شوند کمک می نماید. حمله سیستم ایمنی منجر به بروز التهاب می گردد و التهاب نیز به نوبه خود میلین ها و سلولهای الیگو دندرو گلیال از بین می برد. فرآیند دمیلینیزاسیون در جریان انتقال ایمپالس های عصبی وقفه ایجاد نموده و بسته به نوع اعصاب آسیب دیده تظاهرات گوناگونی به وجود می آورد. در برخی بیماران بیماری سیری خوش خیم دارد و در ۸۵-۸۰٪ موارد MS، روند بیماری دارای بهبود نسبی-عود مجدد RR است.

هدف:

هدف این مطالعه ارزیابی کیفیت زندگی بیماران مبتلا به MS و تاثیر ناتوانی، خستگی و نحوه خواب بر Quality Of Life آنان می باشد.

روش مطالعه:

پژوهش حاضر به روش مطالعه و مروری بر متن با استفاده از تاریخهای علمی تهیه شده است.

بحث:

در گذشته تنها تعداد کمی از محققان اثر خستگی مربوط به MS بر کیفیت زندگی (QOL) را مورد بررسی قرار داده اند. مقیاس وضعیت ناتوانی بسیط (EDSS) متداول ترین مقیاس نقص و ناتوانی برای بیماران MS و نتایج آزمایشات بالینی به شمار می رود. بیشتر مطالعات نشان داده اند که وضعیت ناتوانی بر کیفیت زندگی تاثیر ناچیز داشته و شماری نشان داده اند که (QOL) با ناتوانی ارتباط متقابل دارد در حالیکه خستگی به وضوح با درجات رو به کاهش (QOL) در بیماران مبتلا به MS همراه است. خستگی بکی از ۳ نشانه ناتوانی مکرر ناشی از MS بوده و ممکن است در ۷۵٪ بیماران غیر طبیعی در نظر گرفته شود. این عامل تا حدی شدید است که می تواند فرد را از انجام وظایف و مسؤولیت های خود باز داشته و یا مانع از کار با خانواده و زندگی اجتماعی گردد. مطالعات تاثیر عمدہ شدت بیماری بر کیفیت سلامت روحی و جسمی در بیماران MS را نشان می دهد و بیمارانی که سالم‌نمود بوده سطح کیفیت سلامت روحی و جسمی پائین تری نسبت به جوانان داشتند. در پژوهش ها میان (EDSS) و خستگی رابطه متقابل مثبتی وجود داشته و این که جنسیت، وضعیت تاہل، طول مدت بیماری و تحصیلات هیچ تاثیری بر Quality Of Life ندارند. با توجه به مطالعاتی که روی ۱۴۱ نفر فرد مبتلا به ام اس انجام شده است آمار زیر بدست آمده:

۸٪ مطلقه ۷۵-۷٪ زن-۶٪ مرد-۷٪ مجرد-۷٪ متأهل-۵٪

و میانگین سن شروع ام اس از قرار زیر:

۴/۵٪ از بیماران زیر یک سال- ۲۴/۱٪ بین دو تا چهار سال- ۵/۲۵٪ بیش از ۵ سال

نتیجه گیری:

مجموعه مقالات پژوهیں سینار تازه های پرستاری و مامایی

۱۹، ۱۸ آذمه ۸۸ - دانشکده پرستاری و مامایی

به این دلیل که سلامت روانی و سلامت جسمی رابطه زیادی با هم دارند پیشنهاد می کنیم که بیماران مبتلا به MS نیازمند توجه متخصصین بهداشت و درمان به منظور ملاحظه افرادی که نیازمند حمایت روانی بیشتری هستند، می باشند. از آنجا که خستگی و مسائل خواب کیفیت زندگی را مختلف می کنند درمان زودتر و مؤثرتر این جنبه های MS ضروری است. بیماران باید فعالیت های خود را در جهت امکان زمانی برای استراحت در صورت نیاز سازمان دهی نمایند و فعالیت های پر تقاضا باید برای زمانی از روز تخصیص داده شوند که احتمال خستگی کمتر است، همچنین روشی برای بهبود بهداشت خواب باید به بیماران اختصاص یابد.

واژه های کلیدی:

Fatigue, Quality Of Life, MS